

HANDLEDNING

livet *Tillsammans för*

MISSION OCH EVANGELISATION I EN VÄRLD I FÖRÄNDRING

Svenska
missionsrådet

SVERIGES
KRISTNA RÅD

Bilda

sensus

” Kyrkan finns till genom mission
liksom elden finns till genom att
brinna. Om hon inte engagerar
sig i mission upphör hon att vara kyrka.”
(§ 57 i *Tillsammans för livet*)

I det nya missionsdokumentet *Tillsammans för livet – Mission och evangelisation i en värld i förändring*, som Kyrkornas världsråds centralkommitté antog i september 2012, målas nya utmaningar upp för en kyrka som vill leva i mission i en värld som ständigt förändras. Gud inbjuder ”oss att delta i den treenige Gudens livgivande mission” (§ 1), som vilar på att Jesus kommit ”för att de skall ha liv, och liv i överflöd” (Joh 10:10).

Detta är det vägledande perspektivet när dokumentet skissar det föränderliga landskap som ställer kyrkan inför nya utmaningar. Hur ska kyrkan försvara livet inför hoten mot skapelsen och från sociala orättvisor? Hur kan kyrkan vittna om livet och sin tro i möten med människor av annan tro? Dokumentet talar också om församlingsbyggande, om församlingen som en inklusiv gemenskap och kyrkans enhet. Att evangelisera handlar både om muntlig förkunnelse och synliga handlingar.

Dokumentet är en källa ur vilken vi kan hämta inspiration för hur man lokalt kan arbeta i sin församling, men också för hur man i sitt personliga liv kan vara en del i Guds mission. Dokumentet *Kyrkan – på väg mot en gemensam vision* (finns på SKRs hemsida) är ett annat dokument som kan läsas som komplement till *Tillsammans för livet*.

Tillsammans med Bilda och Sensus har Sveriges kristna råd och Svenska missionsrådet arbetat fram denna handledning, som ger stöd till reflektion, inspiration, samtal och handling. Den innehåller:

SAMTALSFRÅGOR

Dessa bidrar till att koppla dokumentet till den egen erfarenheten och ger en fördjupad förståelse. Samtalsfrågorna är ett komplement till de frågor om mission och evangelisation som många av er kanske redan har. De kan bidra till fler perspektiv.

LECTIO DIVINA

Lectio Divina är en metod till stöd för samtal kring de bibeltexter som finns i dokumentet. Bibelsamtalen kan genomföras med hjälp av metoden Lectio Divina och kopplas till det eventuella temat för samlingen. Välj en av bibelreferenserna i dokumentet och genomför övningen. Sitt gärna runt ett bord eller i en cirkel så att ni kan se varandra. Ett ljus kan användas för att skickas mellan deltagarna och markera vem som just då har ordet. Övriga i gruppen kommenterar inte varandras reflektioner vid rundan. Efter hela övningen kan gruppen föra ett samtal och har möjlighet att anknyta till varandras tankar.

- Läs texten långsamt en eller ett par gånger. Uppgiften är att lyssna efter ett ord eller en mening som man fastnar för.
- Gör en runda där var och en får möjlighet att säga sitt ord eller sin fras, utan vidare kommentarer. Låt ljuset vandra mellan deltagarna tills alla som vill fått säga sitt ord eller fras.

- Läs texten en gång till. Uppgiften nu är att lyssna efter om det i texten finns något som berör mitt liv just nu. Man kan tänka: ”jag tänker..., jag känner..., jag hör...”.
- Ljuset skickas runt på samma sätt och var och en som vill får möjlighet att säga något kort om hur texten berör deras liv.
- Läs texten en sista gång. Uppgiften är nu att lyssna om jag hör någon inbjudan till mig i texten, något att göra eller pröva den närmaste tiden.
- Skicka ljuset mellan er och dela den inbjudan ni lyssnat in.
- När alla delat kan gruppen föra ett samtal.

FYRA HÖRN

Fyra hörn är en värderingsövning som framförallt lämpar sig i lite större grupper. Läs upp frågeställningen samt olika alternativ att ta ställning till. Varje hörn i rummet motsvarar ett alternativ. Låt sedan var och en ställa sig i det hörn där de håller med mest utifrån frågeställningen. Om det finns någon som står ensam i ett hörn kan du som ledare ställa dig där. Låt deltagarna prata en stund med varandra om varför de står där de står. Lyssna sedan till de olika ”hörnen”. Ge sedan tillfälle till att byta hörn om man har ändrat sig.

AKTIVITET/ÖVA PÅ

Till varje kapitel finns ett förslag på något man aktivt kan göra. Ett försök till att förkroppsliga frågorna.

Materialet är flexibelt och kan användas på många sätt:

- I en studiecirkel, ekumenisk eller i det egna samfundet kring dokumentet.
- Vid seminarier och utbildningar kring mission och evangelisation.
- Som delar i andra verksamheter, t ex ledarutbildningar, gudstjänstgrupper, bibelstudiegrupper, kyrkkaffet.

TILLSAMMANS FÖR LIVET - INTRODUKTION AV TEMAT

SAMTALSFRÅGOR (§ 1-11):

- Hur förstår vi begreppen ”mission” och ”evangelisation” och hur kommer det till uttryck bland kristna och i våra kyrkor?
- I de första 11 paragraferna identifierar dokumentet möjligheter och utmaningar kring mission och evangelisation. Vilka möjligheter och utmaningar ser du?
- En bärande tanke i dokumentet är att mission handlar om att ”bekräfta livet i all dess fullhet” (Joh 10:10). Vad får det för konsekvenser för hur vi ser på mission?

FYRA HÖRN

Vilken är den viktigaste faktor som utmanar kyrkans mission?

- Hoten mot skapelsen.
- En förskjutning av kristenhetens tyngdpunkt från nord till syd.
- Sociala och ekonomiska orättvisor.
- Det mångreligiösa samhället.

BIBELSAMTAL

- Genomför ett bibelsamtal med metoden Lectio Divina utifrån någon av bibeltexterna i § 1-11, t.ex. Joh 10:10, Joh 20:21-22, 1 Kor 1:18-31.

AKTIVITET/ÖVA PÅ

- Identifiera händelser och företeelser som värnar livet och som hotar livet. Relatera gärna till dagsaktuella händelser och debatter i din omedelbara närhet, i Sverige och i världen.

MISSIONENS ANDE: LIVETS ANDETAG

SAMTALSFRÅGOR:

Andens mission (§ 12-18)

- Mission är en rörelse från skapelsen via Guds folk, Jesus själv, den unga kyrkan och in i evigheten. Guds Ande sätter in oss i den rörelsen. Är det mest roligt eller svårt att gå vidare på den vägen? Vad ger dig mod och stöd i din del av missionsuppdraget?

Mission och den blomstrande skapelsen (§ 19-23)

- Vilka anknytningspunkter ser du mellan mission och miljö och hållbar livsstil? Hur vill och kan du bidra i detta?

Andliga gåvor och urskiljning (§ 24-28)

- Vad ser du av livgivande respektive nedbrytande krafter i din närmiljö? På vilket sätt kan vi som församling och enskilda bidra till det som bygger upp och skapar rättvisa?

Förvandlande spiritualitet (§ 29-35)

- Den heliga Anden är en allt annat än uddlös och beskedlig medvandrare till oss. Hur kan vi med andens hjälp utmana makten och verka till exempel för ekonomisk rättvisa?

FYRA HÖRN

”Missionens spiritualitet är alltid förvandling.” Texten talar om mission som förvandlar och bjuder motstånd på olika områden. En radikal mission kopplar i första hand till:

- Miljö.
- Rättvisa.
- Ekonomi.
- Öppet hörn.

BIBELSAMTAL

- Genomför ett bibelsamtal med metoden Lectio Divina utifrån någon av bibeltexterna i § 12-35, t.ex. Ps 19:1-4, Jes 11:1-9, Rom 8:19-23.

AKTIVITET/ÖVA PÅ:

- Gå på en promenad, ensam eller i samtal med en annan person. Se och reflektera över skapelsens prakt och över det som hotar skapelsen. Fundera på eller

samtala om hur arbetet för den hotade skapelsen kan vara en del av Guds mission.

- Inventera tillsammans små handlingar i vardagen som bidrar till att värna skapelsen och människovärdet. Kom överens om att försöka göra något av detta till nästa gång ni ses.

BEFRIELSENS ANDE: MISSION FRÅN MARGINALERNA

SAMTALSFRÅGOR

Varför marginaler och marginalisering (§ 36-42)

- Samtala om vad en alternativ missionsrörelse kan innebära.
- Vad skulle kunna hända om människor som lever i marginalerna får mer makt och inflytande?

Mission som kamp och motstånd (§ 43-45)

- Vad betyder det att arbetet i Guds mission också innebär ”att identifiera och avslöja de demoner som exploaterar och förslavar?”
- Vilka konsekvenser kan ett deltagande i Guds mission som följer Jesu väg få?

Mission som söker rättvisa och inklusivitet (§ 46-49)

- Hur kan kyrkan bli bättre på att arbeta för solidaritet?
- Vad lägger du i att ”som kristen vara kallad att förändra orättfärdiga strukturer”? Hur kan kyrkan bli mer drivande i detta?

Mission som helande och helhet (§ 50-51)

- ”Åtgärder som leder till ett helande och helhet i livet för både människor och samhällen är ett viktigt uttryck för mission”. Vad innebär helhet, hälsa?
- Mission kan också handla om ett profetiskt fördömande av lidandets verkliga orsaker. Samtala om vad ett profetiskt fördömande kan innebära.

Individualism och orättvisa hindrar uppbyggnaden av gemenskaper (§ 52-54)

- I mission ligger också att verka för hälsa och helhet. Vilka insatser är viktiga för detta?

FYRA HÖRN

Helande handlar i första hand om:

- Kroppslig hälsa.
- Gemenskap med Gud.
- Social och politisk rättvisa.
- Öppet hörn.

BIBELSAMTAL

- Genomför ett bibelsamtal med metoden Lectio Divina utifrån någon av bibeltexterna i § 36-54, t.ex. Jes 58, Luk 4:16-18, Gal 3:27-28.

AKTIVITET/ÖVA PÅ

Reflektera över vad en solidarisk handling i vardagen kan innebära. Gör en handling som du uppfattar är mission i praktik.

GEMENSKAPENS ANDE: KYRKA I RÖRELSE

SAMTALSFRÅGOR

Guds mission och kyrkans liv (§ 55-58)

- ”Mission är inte ett projekt för kyrkoexpansion utan för kyrkans förkroppsligande av Guds frälsning i denna värld.”
Utmanar eller bekräftar det ditt sätt att se på mission?
Vilket slags mission avgränsar sig en sådan formulering från? Vilket slags mission möjliggörs av en sådan formulering?

Guds mission och kyrkans enhet (§ 59-66)

- Hur samverkar kyrkor, samfund och kristna organisationer kring mission på er ort? Upplever ni att det finns en samsyn kring mission mellan olika kristna aktörer? Vad skiljer respektive förenar? Hur viktig är kyrkornas enhet för missionen på er ort? Hur gör ni för att utforska och ta vara på varandras skillnader?

Gud stärker kyrkan i mission (§ 67-71)

- Dagens mångkulturella samhälle ger nya perspektiv på kyrkans enhet. Vilka utmaningar och möjligheter ser ni i ett missionsarbete bortom etniska och kulturella gränser? Hur kan ”ömsesidighet i Guds mission” komma till konkret uttryck på er ort? Hur kan kyrkan bli en inkluderande gemenskap och arbeta för livets helhet?

Lokala församlingar: Nya initiativ (§ 72-79)

- Vilka bekvämlighetszoner behöver ni lämna för missionens skull? Vilka är alternativen/kompletteringarna till sådant som ni nu gör?

FYRA HÖRN

Dokumentet aktualiserar nya perspektiv på mission i det lokala sammanhanget.

Vilket perspektiv utmanar och engagerar dig?

- Mission genom interkulturella mötesplatser.
- Mission genom opinionsbildning.
- Mission genom tjänande.
- Öppet hörn.

BIBELSAMTAL

- Genomför ett bibelsamtal med metoden Lectio Divina utifrån någon av bibeltexterna i § 55-79, t.ex. 2 Kor 5:18-21, Heb 13:2, 1 Kor 12.

AKTIVITET/ÖVA PÅ

- Ta reda på mer om ”new monasticism”, ”emerging church” eller ”fresh expressions” som nämns som uttryck för kontextuell mission. Reflektera kring det utifrån er lokala kontext.

PINGSTENS ANDE: GODA NYHETER

SAMTALSFRÅGOR

Kallelsen att evangelisera (§ 80-85)

- Hela kyrkan är kallad att evangelisera. Vad innebär evangelisation för dig/er?

Evangelisation på Kristi sätt (§ 86-92)

- Att evangelisera förknippas ofta med ett muntligt evangelium vilket även har stöd i Bibeln. Evangelisation handlar också om handling. Vad är värdig evangelisation för dig/er?

Evangelisation, interreligiös dialog och kristen närvaro (§ 93-96)

- Hur anser du att evangelisation och dialog skiljer sig åt?
I vilka sammanhang/situationer är dialog särskilt viktigt?

Evangelisation och kulturer (§ 97-100)

- Evangelisation har förknippats med kolonialmakter i missionshistorien. Den västerländska missionen har utgjort normen för evangeliet. Hur kan vi arbeta för att förändra den synen?

FYRAHÖRN

Det viktigaste med evangelisation är:

- Att lyssna på, utmanas och berikas av andra.
- Att dela de goda nyheterna i ord och handling.
- Att erkänna varandras andligheter.
- Öppet hörn.

BIBELSAMTAL

- Genomför ett bibelsamtal med metoden Lectio Divina utifrån någon av bibeltexterna i § 80-100, t.ex. Rom 10:14-15, Fil 2:5-11, Apg 17:22-31.

AKTIVITET/ÖVA PÅ

- Sök upp någon som inte har en liknande tro eller religion som du. Öva på att enbart lyssna och försök att ligga lågt med dina tankar, din tro. Samtala om upplevelsen.

LIVETS FEST: TILL SLUT HÄVDAR VI...

Dokumentet avslutas med tio teser som sammanfattar innehållet och försöker möta utmaningarna som skissas i de första tio paragraferna. Här pekar dokumentet framåt. Tar vi dessa utmaningar på allvar får det konsekvenser.

Paragraferna 102-111 inleds med orden "Vi hävdar...". Efter att ha läst och reflekterat över dokumentet, vad hävdar du/ni? Vilka blir konsekvenserna i ditt/ert sammanhang? Vilka konkreta nedslag får det? Formulera gärna era egna teser.